

OPRACOWANIE STRATEGII ROZWOJU OBSZARU METROPOLITALNEGO DO 2030 ROKU

Konsultacje wewnętrzne

Urząd Miasta Sopotu

Sopot, 2 lipca 2014

Plan warsztatów

2 lipca 2014

Sopot, Urząd Miasta Sopotu, ul. T. Kościuszki 25/27, sala 36

9.00 – 11.30 **Internacjonalizacja gospodarki OM**

- *Prezentacja założeń Projektu*
- *Prezentacja obszaru diagnozy sektorowej*
- *Dyskusja przy wykorzystaniu technik warsztatowych*

11.30 – 12.00 Przerwa kawowa

12.00 – 14.30 **Demograficzne uwarunkowania rozwoju OM i migracje**

- *Prezentacja założeń Projektu*
- *Prezentacja obszaru diagnozy sektorowej*
- *Dyskusja przy wykorzystaniu technik warsztatowych*

14.30 – 14.45 Podsumowanie

OPRACOWANIE STRATEGII ROZWOJU OBSZARU METROPOLITALNEGO DO 2030 ROKU

Założenia Projektu

Cele projektu

■ Cele Projektu

- dokonanie wieloaspektowej analizy OM
- identyfikacja głównych szans i wyzwań rozwojowych
- identyfikacja sfer docelowej współpracy metropolitalnej
- ustalenie sposobu i zakresu prowadzenia współpracy metropolitalnej

■ Cele równorzędne Projektu

- wypracowanie mechanizmów efektywnej współpracy pomiędzy JST, kluczowymi partnerami społeczno-gospodarczymi oraz mieszkańcami OM
- daleko idące uspołecznienie procesu analitycznego i budowy Strategii poprzez prowadzenie konsultacji wewnętrznych i konsultacji społecznych
- wzmocnienie kompetencji JST do zgłaszania i wdrażania działań w praktyce realizujących zapisy Strategii

Realizujący Projekt

- **Konsorcjum**
 - Instytut Rozwoju, Sopot
 - Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk, Warszawa

- **Kierownik projektu**
 - prof. dr hab. Krystyna Gawlikowska- Hueckel

- **Koordynator merytoryczny ze strony IGiPZ PAN**
 - prof. dr hab. Tomasz Komornicki

Etapy realizacji projektu

Projekt składa się zasadniczo z trzech etapów

Etap I

Diagnoza

Stan obecny

Gdzie jesteśmy?

*Diagnozy sektorowe
Diagnoza ogólna OM*

Etap II

**Strategia
2030**

Stan docelowy

Gdzie chcemy być w 2030 roku?

Jak chcemy to osiągnąć?

*Strategia 2030
Polityki rozwojowe*

Etap III

**Szkolnie
Doradztwo**

Wzmocnienie kompetencji

*Warsztaty dla JST
Podręcznik i doradztwo*

Harmonogram realizacji Projektu

Lp.	Zadanie	Opis	od	do
	ETAP 1	Opracowanie dokumentu Diagnozy	VI 2014	XI 2014
1	Zadanie 1.1	Wykonanie diagnozy społeczno-gospodarczej OM	VI 2014	XI 2014
2	Zadanie 1.2	Konsultacje założeń diagnozy w ramach warsztatów z udziałem Partnerów (konsultacje wewnętrzne)	VI 2014	VII 2014
3	Zadanie 1.3	Konsultacje społeczne projektu diagnozy w ramach spotkań konsultacyjnych (konsultacje publiczne) oraz konsultacji internetowych	IX 2014	X 2014
	ETAP 2	Opracowanie dokumentu SR GOM 2030	XI 2014	IV 2015
4	Zadanie 2.1	Wykonanie dokumentu Strategii Metropolii 2030	XI 2014	IV 2015
5	Zadanie 2.2	Konsultacje projektu Startegii 2030 w ramach warsztatów z udziałem Partnerów (konsultacje wewnętrzne) oraz konsultacji internetowych	II 2015	II 2015
	ETAP 3	Szkolenia, podręczniki i doradztwo dla JST GOM	VI 2015	IX 2015
6	Zadanie 3.1	Przeprowadzenie szkolenia dla przedstawicieli JST OM	VI 2015	VI 2015
7	Zadanie 3.2	Wykonanie podręcznika	VI 2015	IX 2015
8	Zadanie 3.3	Zapewnienie wsparcia w formie doradztwa dla partnerstw w ramach OM	VI 2015	IX 2015

Diagnozy sektorowe

- Infrastruktura transportowa OM na tle uwarunkowań przestrzennych
- Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko przyrodnicze OM
- **Włączenie społeczne i rozwój kapitału społecznego OM**
- **Nauka, innowacyjność i przedsiębiorczość w OM**
- **Rola małych miast i obszarów wiejskich w rozwoju OM**
- **Rozwój zasobów ludzkich OM**
- Zarządzanie OM
- **Demograficzne uwarunkowania rozwoju OM**
- Kluczowe i potencjalne motory rozwoju gospodarczego OM
- **Internacjonalizacja gospodarki OM**

Harmonogram prac w ramach Etapu 1

- 26 czerwca – 4 lipca **Konsultacje wewnętrzne – Runda 1**
- 1 – 17 września **Konsultacje wewnętrzne – Runda 2**
- 20 września **Diagnozy sektorowe – projekt**
- 7 października **Diagnoza ogólna OM – projekt**
- 13 – 30 października **Konsultacje społeczne projektu Diagnozy ogólnej OM**
- 23 – 24 października **Prezentacja projektu Diagnozy Ogólnej OM na Kongresie Smart Metropolia 2014**
- 20 listopada **Przekazanie finalnej wersji Diagnoz sektorowych i Diagnozy ogólnej OM**

Cel pierwszej rundy konsultacji wewnętrznych

- Przedstawienie obszaru diagnostycznego
- Przedstawienie podstawowych obszarów badawczych
- Przedstawienie kluczowych pytań badawczych
- Przedstawienie metod analitycznych
- **Pozyskanie wiedzy od partnerów Projektu**
- Dyskusja z Interesariuszami Projektu
- **Weryfikacja wskazanych obszarów/pytań badawczych**
- **Dodanie nowych obszarów/pytań badawczych**
- **Piorytetyzacja**
 - => ukierunkowanie dalszych prac w ramach obszaru diagnostycznego
 - => podniesienie jakości dokumentu finalnego

OPRACOWANIE STRATEGII ROZWOJU OBSZARU METROPOLITALNEGO DO 2030 ROKU

Internacjonalizacja gospodarki OM

Krystyna Gawlikowska-Hueckel

Stanisław Umiński

Wprowadzenie do problematyki Diagnostyki

- **Procesy globalizacji we współczesnej gospodarce**
 - **wysoka i rosnąca mobilność czynników produkcji – zagraniczne inwestycje bezpośrednie (ZIB)**
 - **znaczenie innowacji dla konkurencyjności eksportowej**
 - **spadek kosztów transakcyjnych, w tym kosztów transportu**
 - **wysoka zależność od wydarzeń gospodarczych, w tym tzw. szoków, mających miejsce na odległych rynkach**
 - **szanse dla podmiotów Obszaru Metropolitalnego**
- **Powodzenie w przyciąganiu ZIB oraz w eksporcie – funkcja nie tylko własnego potencjału, ale także relacji z innymi JST**
- **Podejście Banku Światowego: rola metropolii w internacjonalizacji – stymulowanie powiązań między ośrodkami**
- **Rola internacjonalizacji w programach operacyjnych (Inteligentny Rozwój)**
- **Koncepcja *Smart Specialisation* (Inteligentnej Specjalizacji)**

Kto to powiedział?

„Potrzebujemy eksportu tylko po to, aby nim zapłacić za import”

Obszary problemowe

- **Profil eksportowy Obszaru Metropolitalnego**
 - dynamika eksportu, otwarcie gospodarki (ryzyka), koncentracja, specjalizacja
 - główne rynki eksportowe, obszary szans
- **Wsparcie eksportu**
 - produkty przemysłowe czy usługi?
 - wsparcie eksportu czy innowacyjności?
 - szczebel centralny czy regionalny?
- **Atrakcyjność inwestycyjna**
 - przyciąganie proeksportowych zagranicznych inwestycji bezpośrednich
 - wyzwanie w postaci „zakorzenienia”/przywiązania inwestorów do regionu
 - pozytywne i negatywne aspekty obecności inwestycji zagranicznych
- **Założenia do promocji marki regionu**
 - spójność przekazu – uwzględnienie oferty eksportowej
 - flagowe produkty

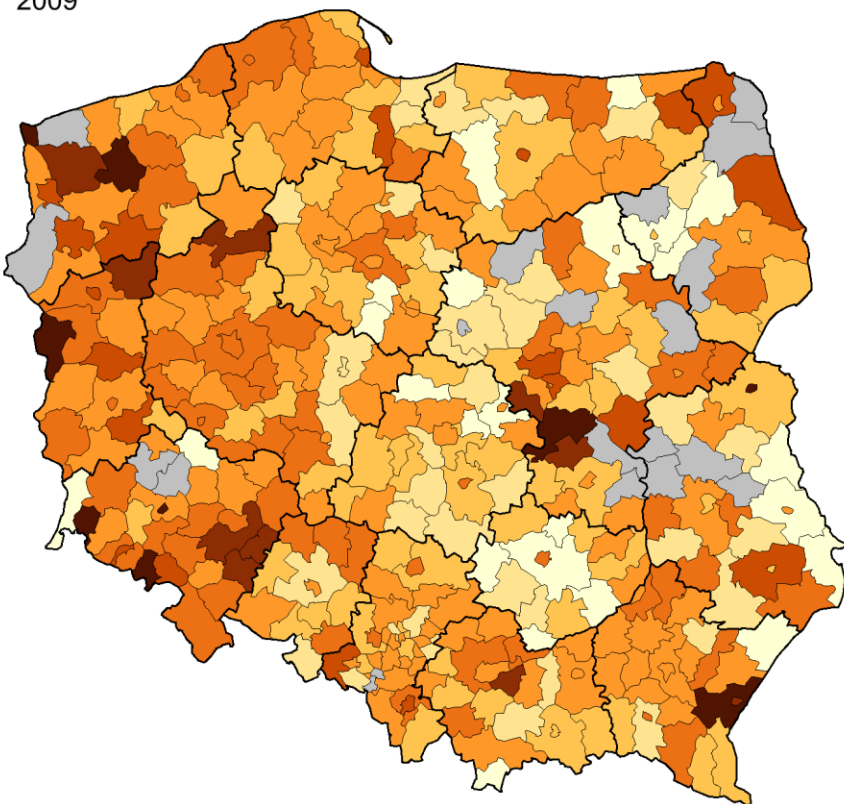
Szacunkowa relacja EKSPORT/PKB (2010, %)

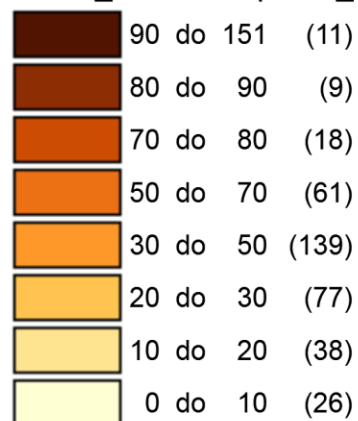
Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Izby Celnej

Udział eksportu w produkcji sprzedanej w % (2009)

2009

NTS4_PRG2012 po Ex_og_prodsprzed_USD__200;

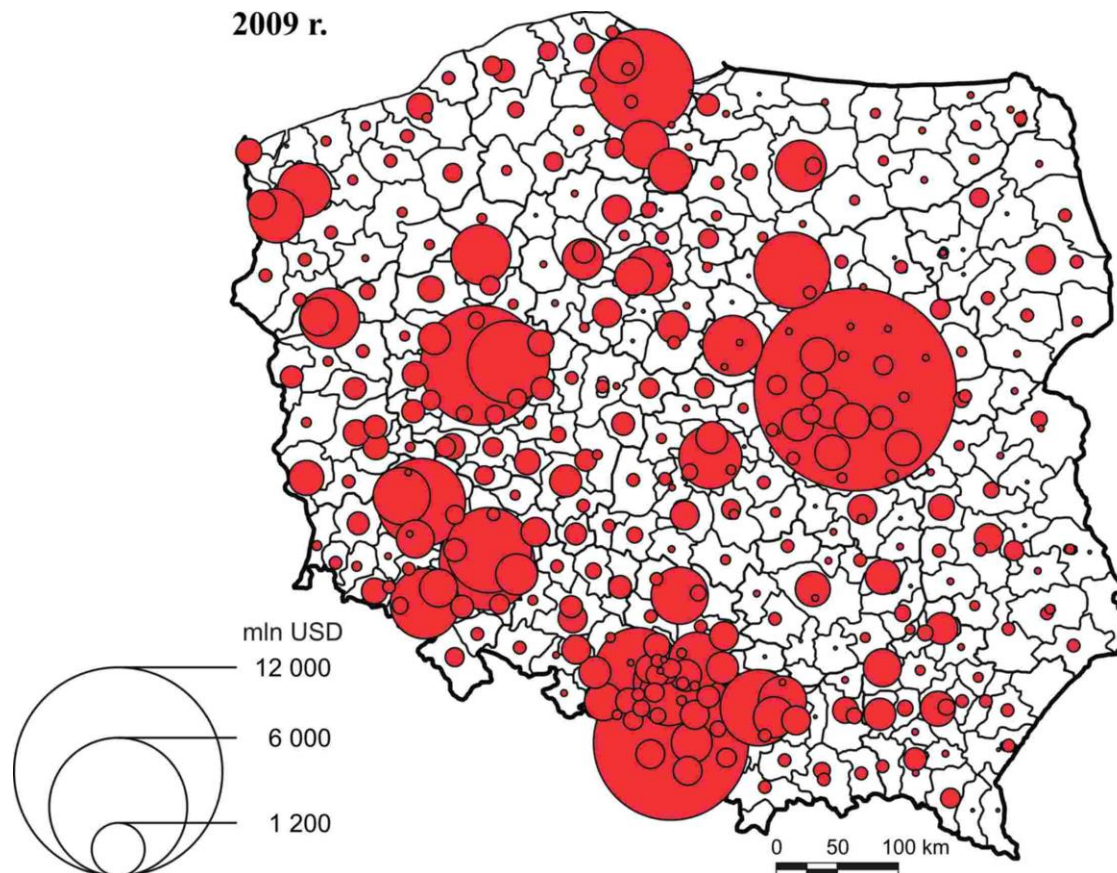

NTS4_PRG2012 po Tajemnica_stat_prodsprzed_2007

Źródło: Komornicki T., Zaucha J., Szejgiec B., Wiśniewski R., 2014, Raport końcowy z projektu NCN *Wpływ globalnych procesów ekonomicznych na rozwój lokalny* (2011/01/B/HS4/03694), realizowanego w Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN

Wartość eksportu ogółem, 2009, mln USD

Źródło: Komornicki T., Zaucha J., Szejgiec B., Wiśniewski R., 2014, Raport końcowy z projektu NCN *Wpływ globalnych procesów ekonomicznych na rozwój lokalny* (2011/01/B/HS4/03694), realizowanego w Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN

Wolumen obrotów handlowych, próg 500 mln EUR

2000

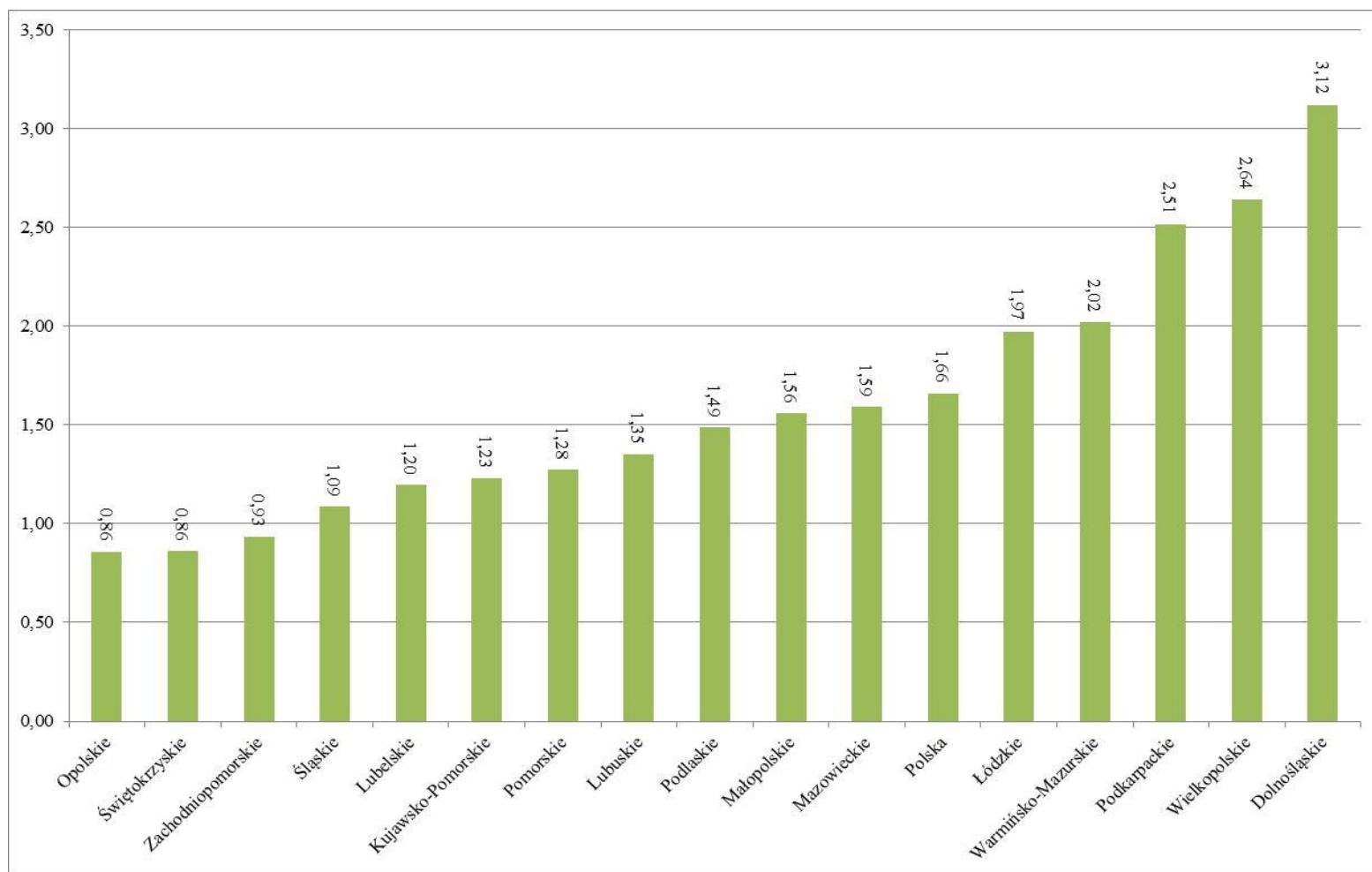
2010

M. Thissen, D. Diodato, F. G. van Oort , Integration and Convergence in Regional Europe: European Regional Trade, Flows from 2000 to 2010, PBL Netherlands Environmental Assessment Agency, The Hague/Bilthoven, 2013

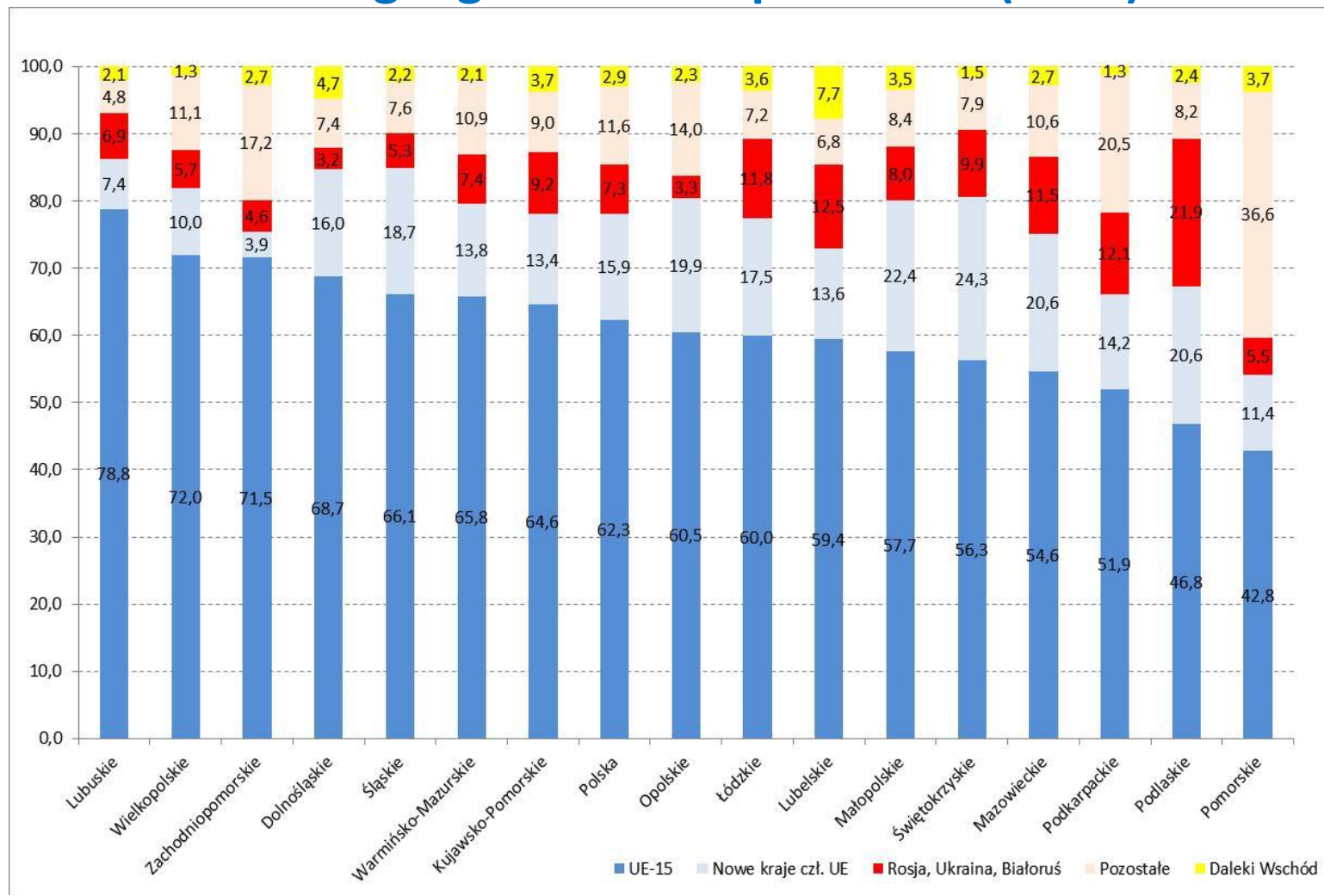

Jakość eksportu – „wartość kilograma eksportu” (EUR/kg, 2011)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Izby Celnej

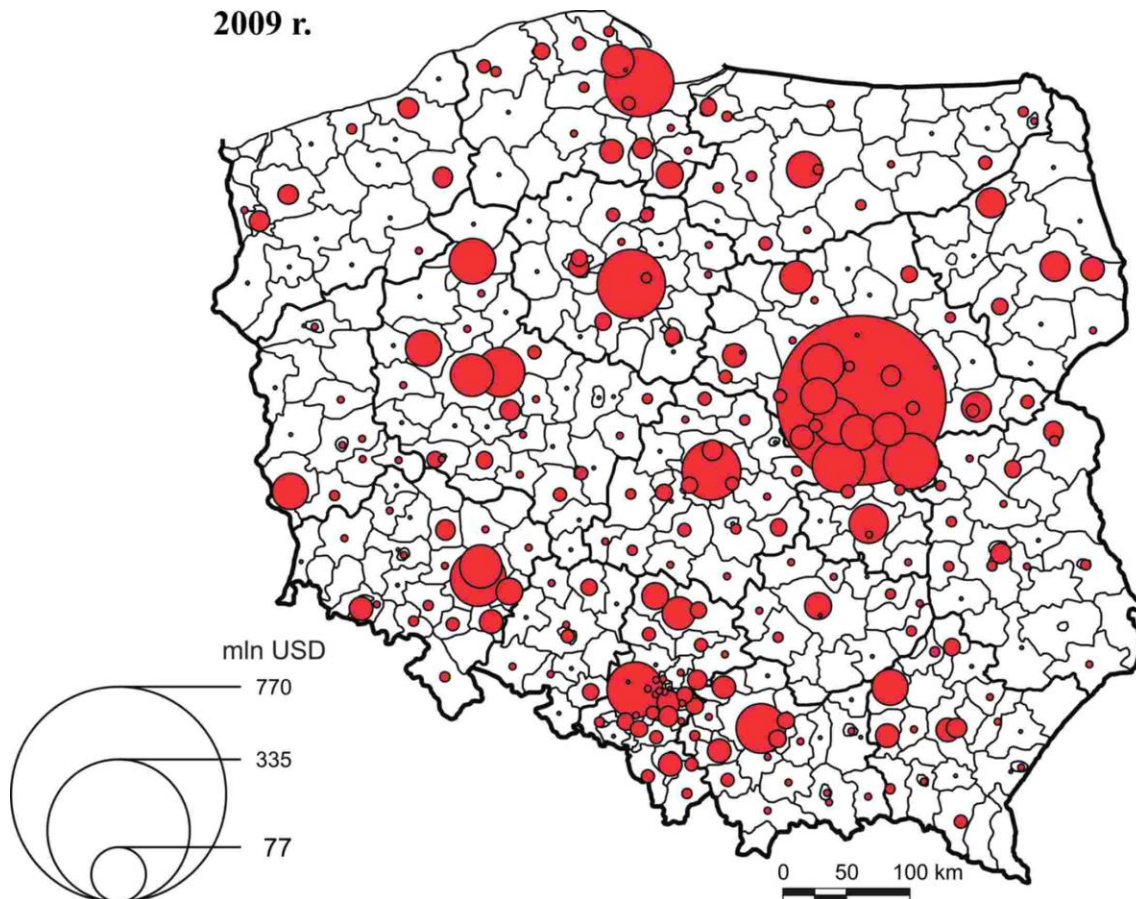
Struktura geograficzna eksportu w % (2011)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Izby Celnej

Eksport do Rosji, 2009 (mln USD)

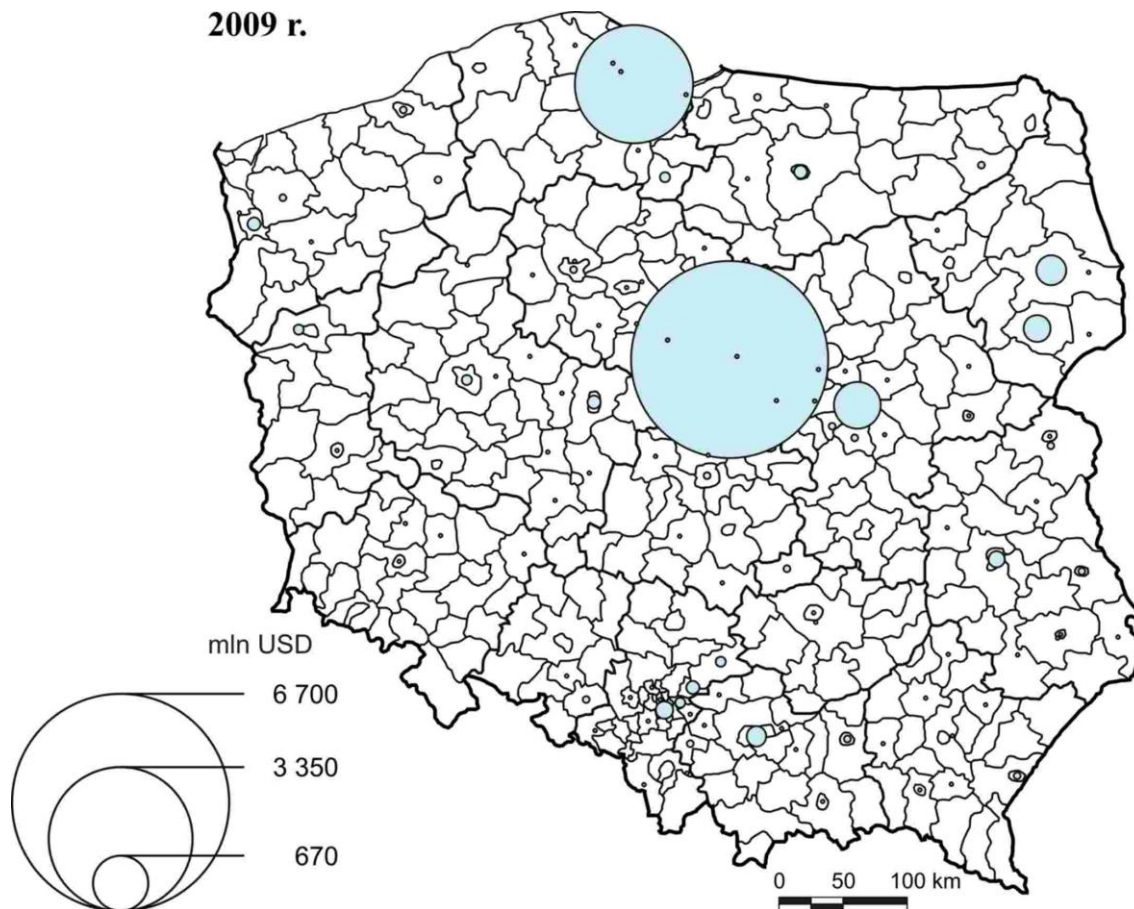
2009 r.

Źródło: Komornicki T., Zaucha J., Szejgiec B., Wiśniewski R., 2014, Raport końcowy z projektu NCN *Wpływ globalnych procesów ekonomicznych na rozwój lokalny* (2011/01/B/HS4/03694), realizowanego w Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN

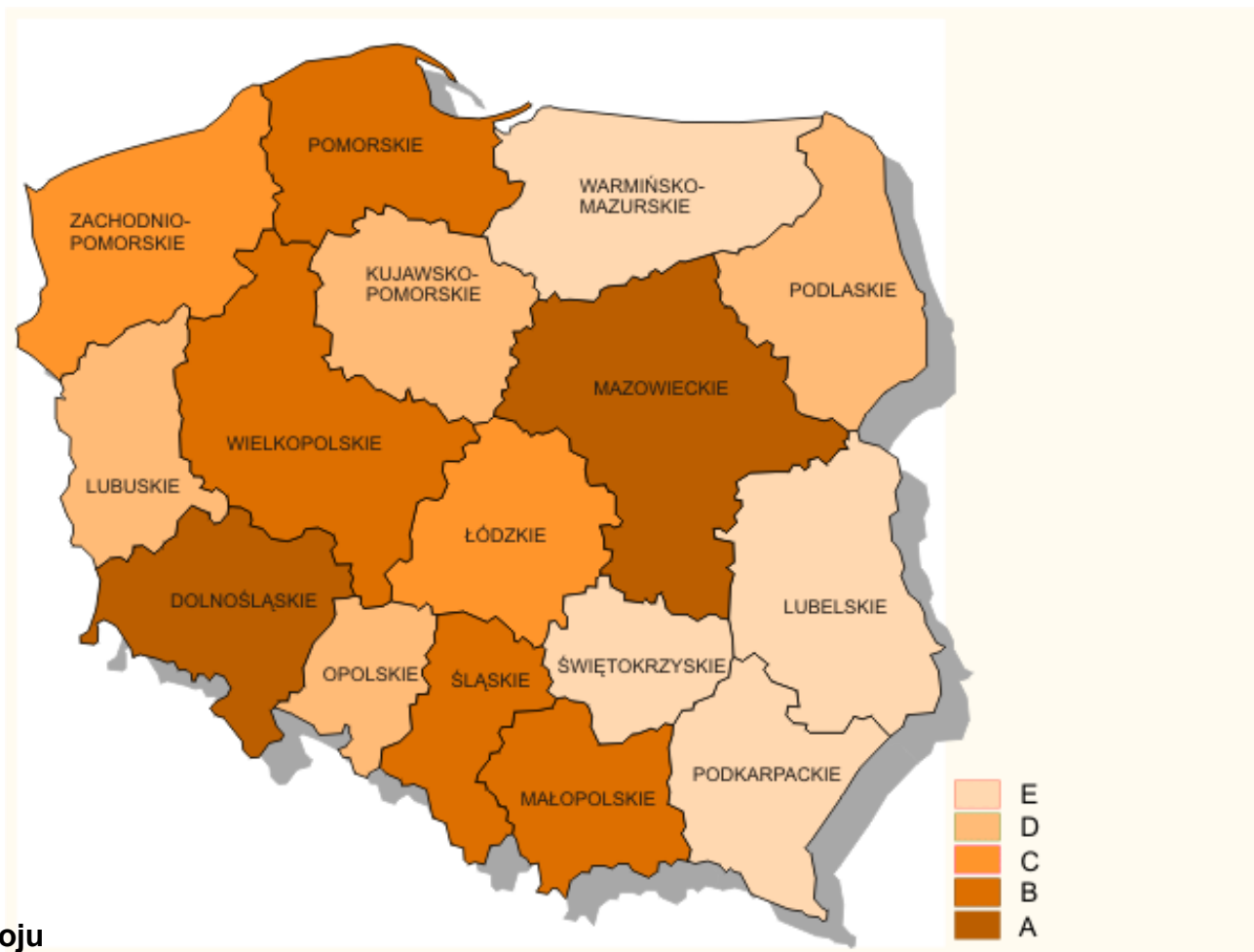
Import z Rosji, 2009 (mln USD)

2009 r.

Źródło: Komornicki T., Zaucha J., Szejgiec B., Wiśniewski R., 2014, Raport końcowy z projektu NCN *Wpływ globalnych procesów ekonomicznych na rozwój lokalny* (2011/01/B/HS4/03694), realizowanego w Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN

Atrakcyjność inwestycyjna województw

Źródło: Instytut Rozwoju

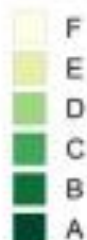
Atrakcyjność inwestycyjna

	Jakość instytucji	Kapitał ludzki	Zasoby rynku pracy	Poziom rozwoju	Potencjał rynkowy	Poziom kosztów	Kapitał wiedzy i innowacyjność	Aglomeracja BIZ	Jakość życia	Dostępność transportowa
Dolnośląskie	A	B	C	C	B	C	A	B	B	A
Kujawsko-pomorskie	E	C	C	C	C	C	C	D	E	C
Lubelskie	C	C	D	E	E	C	C	E	E	E
Lubuskie	B	C	C	C	C	D	D	C	C	C
Łódzkie	B	C	C	C	C	B	C	D	C	C
Małopolskie	C	B	B	B	C	C	A	C	A	C
Mazowieckie	D	A	B	A	A	E	A	A	B	A
Opolskie	C	C	D	C	D	B	D	C	D	B
Podkarpackie	E	C	D	E	E	B	C	D	C	E
Podlaskie	C	D	C	D	D	A	C	E	B	D
Pomorskie	C	B	B	B	B	D	B	C	C	C
Śląskie	C	C	C	C	A	D	B	A	D	A
Świętokrzyskie	B	D	D	E	D	B	D	D	E	E
Warmińsko-mazurskie	D	E	E	D	C	A	E	E	C	D
Wielkopolskie	D	C	A	C	C	B	B	B	B	B
Zachodniopomorskie	B	C	D	C	C	C	D	C	B	C

Źródło: Opracowanie własne Instytut Rozwoju.

Atrakcyjność inwestycyjna powiatów

POTENCJALNA
ATRAKCYJNOŚĆ
INWESTYCYJNA POWIATÓW
dla gospodarki narodowej
w 2010

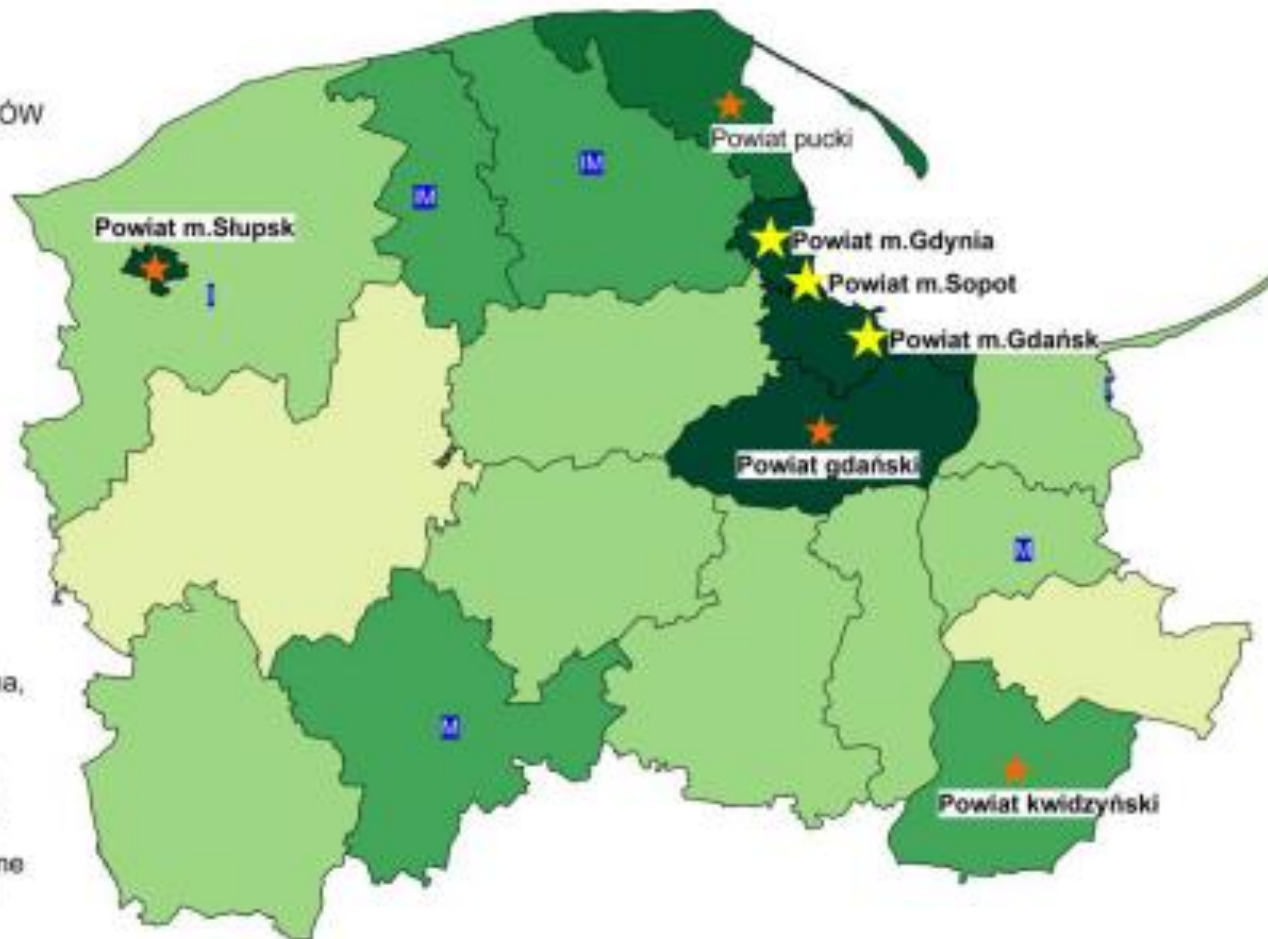

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

C Przemysł
G Handel
I Hotele i restauracje
M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

★ Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

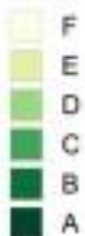
★ Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Źródło: H. Majkowska-Godlewska et.al., Atrakcyjność inwestycyjna regionów, 2012, woj. Pomorskie, Centrum Analiz Regionalnych i Lokalnych

Atrakcyjność inwestycyjna gmin

POTENCJALNA
ATRAKCYJNOŚĆ
INWESTYCYJNA GMIN
dla gospodarki narodowej
w 2010

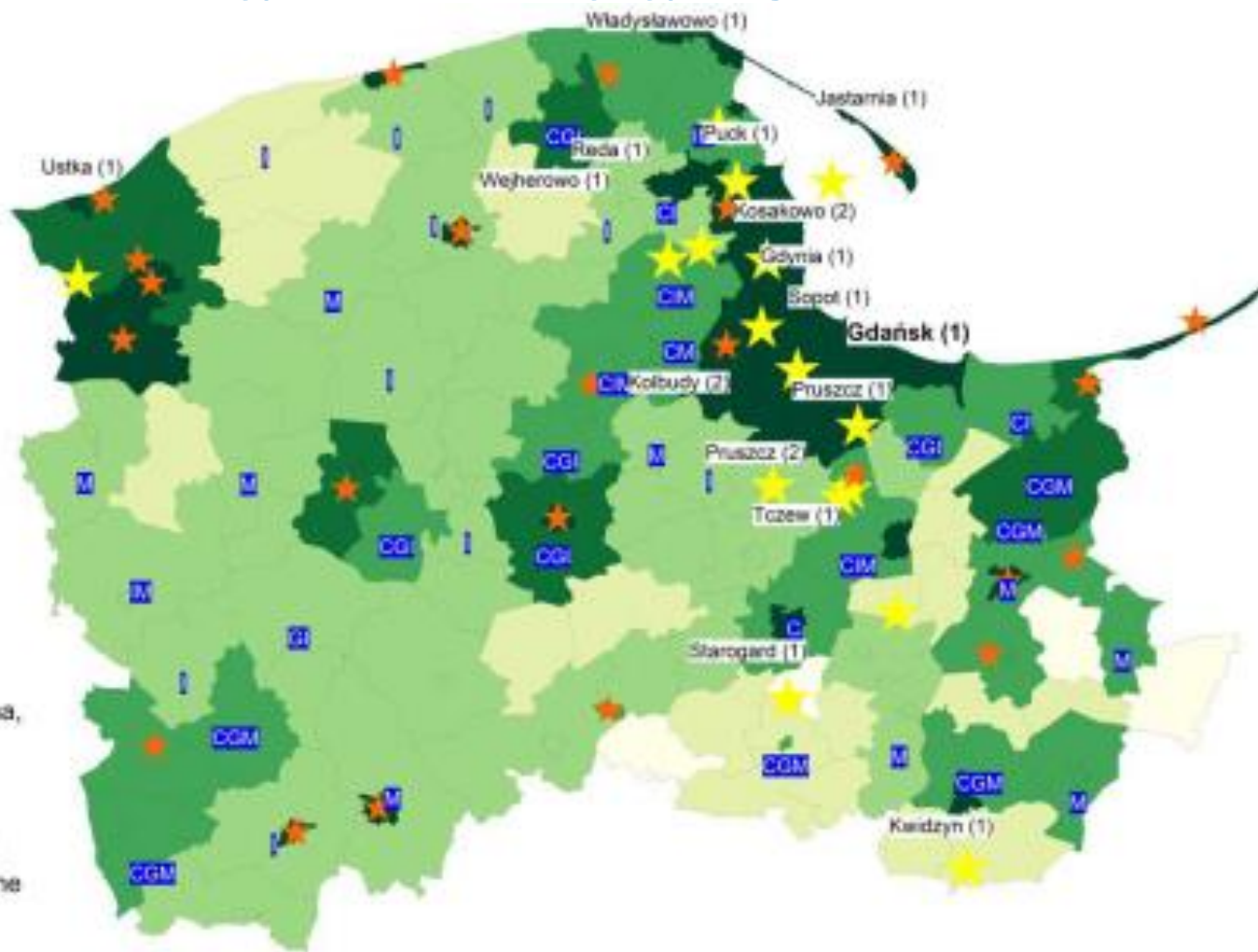

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

- C** Przemysł
- G** Handel
- I** Hotele i restauracje
- M** Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

★ Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

★ Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Źródło: H. Majkowska-Godlewska et.al., Atrakcyjność inwestycyjna regionów, 2012, woj. Pomorskie, Centrum Analiz Regionalnych i Lokalnych

Kluczowe pytania badawcze

1. **Jakie branże o najwyższym potencjale eksportowym reprezentowane są na terenie OM? Jakie na terenie OM występują branże eksportowe o najwyższym poziomie zaawansowania technologicznego?**
2. **Jak kształtuje się handel typu wewnątrzgałęziowego? Jakie są szanse na zbilansowanie wolumenu eksportu i importu?**
3. **Jakie są potrzeby istniejących oraz potencjalnych eksporterów w zakresie wsparcia ze strony władz OM?**
4. **Jak kształtuje się eksport produktów rolno-spożywczych z terenu OM?**
5. **Jakie – ze względu na strukturę i koncentrację eksportu – występują zagrożenia dla gospodarki OM związane z sytuacją geopolityczną?**

Kluczowe pytania badawcze

6. Jaka jest orientacja geograficzna eksportu oraz możliwości wejścia na nowe rynki?
7. Jak kształtuje się i czym determinowana jest atrakcyjność inwestycyjna OM?
8. Jaki jest charakter zagranicznych inwestycji bezpośrednich na terenie OM i jak wpływają one na konkurencyjność gospodarki, w tym na eksport?
9. Jak kształtują się relacje między podmiotami z kapitałem rodzimym oraz z kapitałem zagranicznym?
10. W jakim stopniu o potencjale eksportowym OM i jego międzynarodowej atrakcyjności inwestycyjnej decydują uwarunkowania międzynarodowe?

Metody analityczne

- **Przegląd literatury**
- **Metody statystyczne (w tym analiza korelacji)**
- **Metody ekonometryczne (w tym modele regresji)**
- **Kwerenda baz danych**
- **Analiza struktury**
- **Wieloczynnikowa analiza atrakcyjności inwestycyjnej**
- **Pozyskanie dodatkowych informacji podczas konsultacji wewnętrznych z Partnerami projektu i konsultacji społecznych oraz ich ewaluacja**

Dziękujemy serdecznie za uwagę i prosimy o przesyłanie dodatkowych uwag i komentarzy

Krystyna Gawlikowska-Hueckel

k.gawlikowska@instytut-rozwoju.org

Stanisław Umiński

s.uminski@instytut-rozwoju.org

Więcej na temat Projektu

www.metropoliagdansk.pl/strategia-rozwoju-metropolii-2030/